

355.4
1-72

ВП 1-00(160)03.01



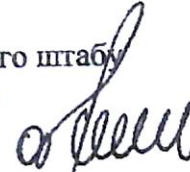
ІНСТРУКЦІЯ

**"ПРОТОКОЛИ НАДАННЯ
ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
В БОЙОВИХ (ЕКСТРЕМАЛЬНИХ)
УМОВАХ"**



ЛЮТИЙ 2021
ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає.
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ МОРАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ВП 1-00(160)03.01

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник Генерального штабу
Збройних Сил України
генерал-лейтенант

Сергій КОРНІЙЧУК

“24” 02 2021 року

ІНСТРУКЦІЯ

“ПРОТОКОЛИ НАДАННЯ
ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
В БОЙОВИХ (ЕКСТРЕМАЛЬНИХ)
УМОВАХ”Військова навчально-методична публікація
військовим організаційним
структурам щодо надання
психологічної допомоги
військовослужбовцям
Збройних Сил УкраїниЛЮТИЙ 2021
ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає.
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ МОРАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ
СИЛ УКРАЇНИ

ПЕРЕДМОВА

Ця військова навчально-методична публікація “Інструкція “Протоколи надання психологічної допомоги військовослужбовцям Збройних Сил України в бойових (екстремальних) умовах” (далі – Інструкція) розроблена робочою групою офіцерів управління психологічного забезпечення Головного управління морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України.

Інструкція передбачена для застосування, як стандартні протоколи надання психологічної допомоги військовослужбовцям Збройних Сил України.

Усі питання, що стосуються цієї Інструкції, надсилати до Головного управління морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України на такі адреси: 030168, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 6, Головне управління морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України, ТКМ “Дніпро” cherg@guvspr.dod.ua, ТКМ “Седо-М” – індекс 354 (контактний телефон розробників для надання зауважень та пропозицій – 62-229-26).

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ВСТУП	5
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	6
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	7
1	БАГАТОРІВНЕВА СИСТЕМА ПЕРШОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	9
2	ПСИХОЛОГІЧНІ РЕАКЦІЇ, ЩО ВИНИКАЮТЬ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В БОЙОВИХ (ЕКСТРЕМАЛЬНИХ) УМОВАХ, ТА ПОРЯДОК НАДАННЯ ПЕРВИННОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ	10
3	ПРОТОКОЛИ НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ОСОБОВОМУ СКЛАДУ В БОЙОВИХ (ЕКСТРЕМАЛЬНИХ) УМОВАХ	11
3.1	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при гніві, злості, агресії	11
3.2	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при ступорі	13
3.3	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при апатії	15
3.4	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при руховому збудженні	17
3.5	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при страху	19
3.6	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при підвищеній тривожності	21
3.7	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при паніці	23
3.8	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при нервовому тремтінні	25
3.9	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при мареннях та галюцинаціях	27

3.10	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при плачі	29
3.11	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при істеричі	31
3.12	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при горюванні (гостра реакція на втрату)	33
3.13	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах при виявленні суїцидальних намірів	35
3.14	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах після скоєння незавершеного суїциду	37
3.15	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах, які стали свідками скоєння суїциду у підрозділі	39
3.16	Протокол надання психологічної допомоги військовослужбовцям в бойових (екстремальних) умовах, які відмічають проблеми зі сном	41
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	43
	ДЛЯ ЗАМІТОК	44

ВСТУП

Важливим елементом набуття сумісності з іншими складовими сил оборони та збройними силами країн-партнерів, зокрема членів НАТО, є стандартизація процедур надання психологічної допомоги, у першу чергу під час спільного виконання завдань в бойових (екстремальних) умовах. Застосування стандартизованих алгоритмів (протоколів) надання психологічної допомоги дозволить привести систему роботи офіцерів-психологів та командирів підрозділів первинної ланки до єдиного бачення.

Від спроможності командирів (начальників) та військовослужбовців виявляти ознаки негативних психічних реакцій і станів, правильно організувати та надавати першу психологічну допомогу багато в чому залежить ефективність виконання службових і бойових завдань військовими частинами (підрозділами) Збройних Сил України.

Основними завданнями психологічної допомоги в бойових (екстремальних) умовах є:

- подолання кризових психічних станів військовослужбовців;
- відновлення психологічної витривалості військовослужбовців та їх психічної стійкості до впливу стресових чинників бойової обстановки (екстремальної ситуації);

- відновлення у військовослужбовців необхідного рівня психологічної готовності до виконання завдань.

Надання психологічної допомоги включає в себе три основні етапи:

- виявлення ознак наявного стану військовослужбовця або групи (діагностика);

- первинна психологічна допомога;

- психологічна допомога та психологічний супровід військовослужбовця або групи.

Сьомий рік Україна захищає свою територіальну цілісність від агресії Російської Федерації. Військовослужбовці Збройних Сил України набувають бойового досвіду та психологічно загартовуються. Їх психіка піддається надмірним випробуванням, пов'язаним як з постійним перебуванням у стані напруги та готовності до відбиття можливої атаки противника, так і з умовами службово-бойової діяльності, що не дозволяють повноцінно відпочивати, відновлювати свою емоційно-вольову сферу та психічне здоров'я.

Беручи до уваги виклики гібридної війни з російсько-терористичними військами, перед системою психологічного забезпечення Збройних Сил України постає нагальна потреба в застосуванні сучасних ефективних підходів до надання психологічної допомоги особовому складу, заснованих на принципах, які прийняті в арміях країн-членів НАТО.

Розробники викладених в цій Інструкції протоколів психологічної допомоги розраховують на їх якісне застосування особовим складом, а також на його усвідомлення важливості та своєчасності такої роботи під час виконання бойових (екстремальних) завдань в інтересах ефективного виконання завдань та збереження психічного здоров'я кожного військовослужбовця.